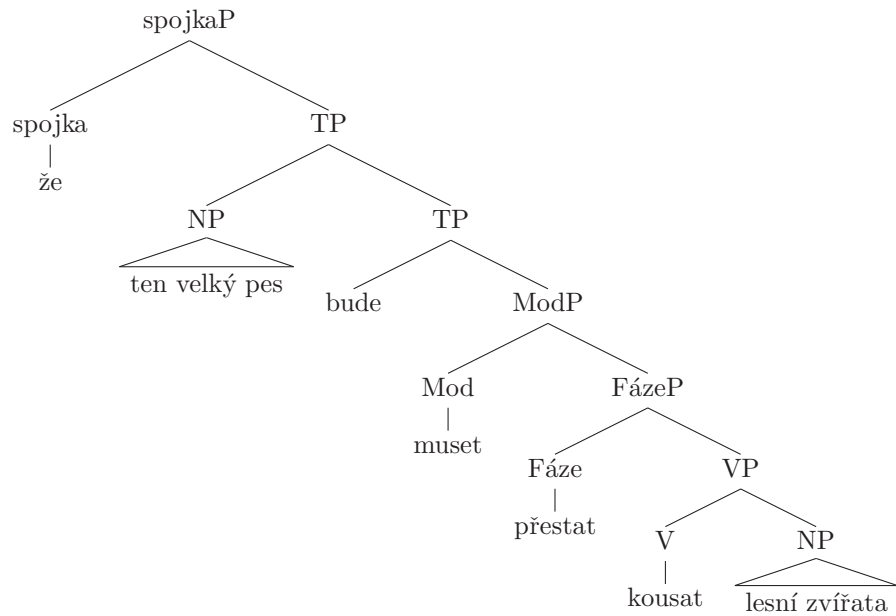

Syntaktický seminář

Pavel Caha

1 Struktura věty

(1) bylo rozhodnuto,

jinak ho majiteli odeberou

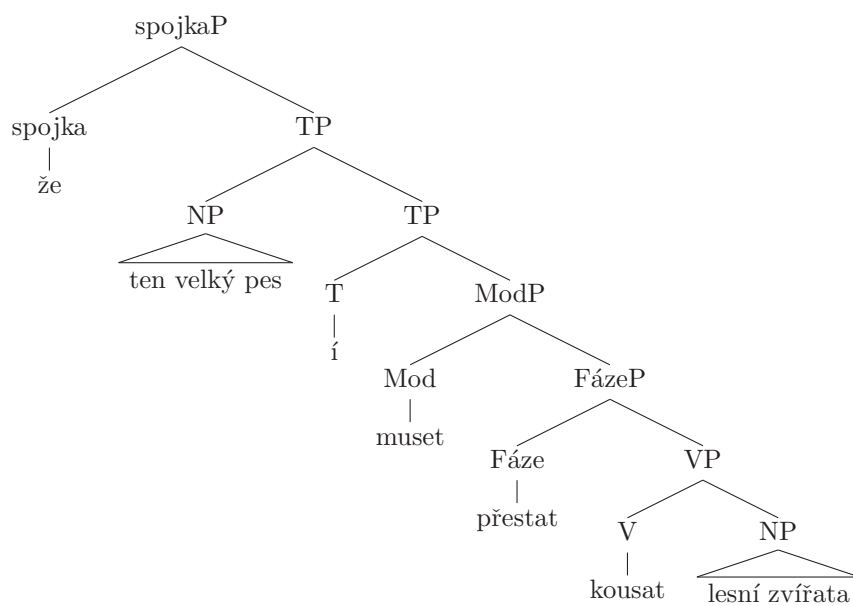
(2) Prézens je taky čas

(3) přítomný kmen je samostatná hlava

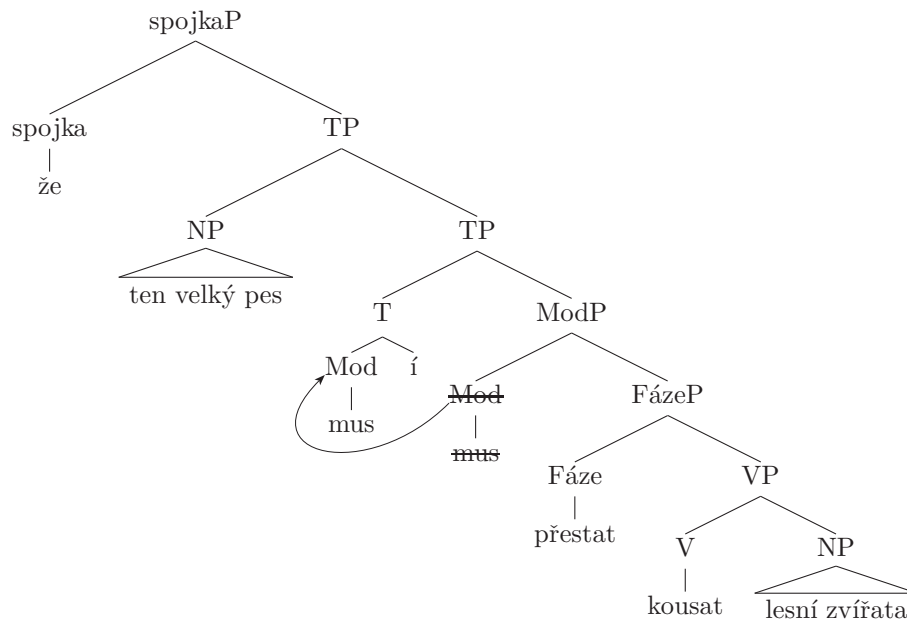
a. mus-e-t, mus-e-l, ...

b. mus-í-m, mus-í-š, mus-í-me,

(4)

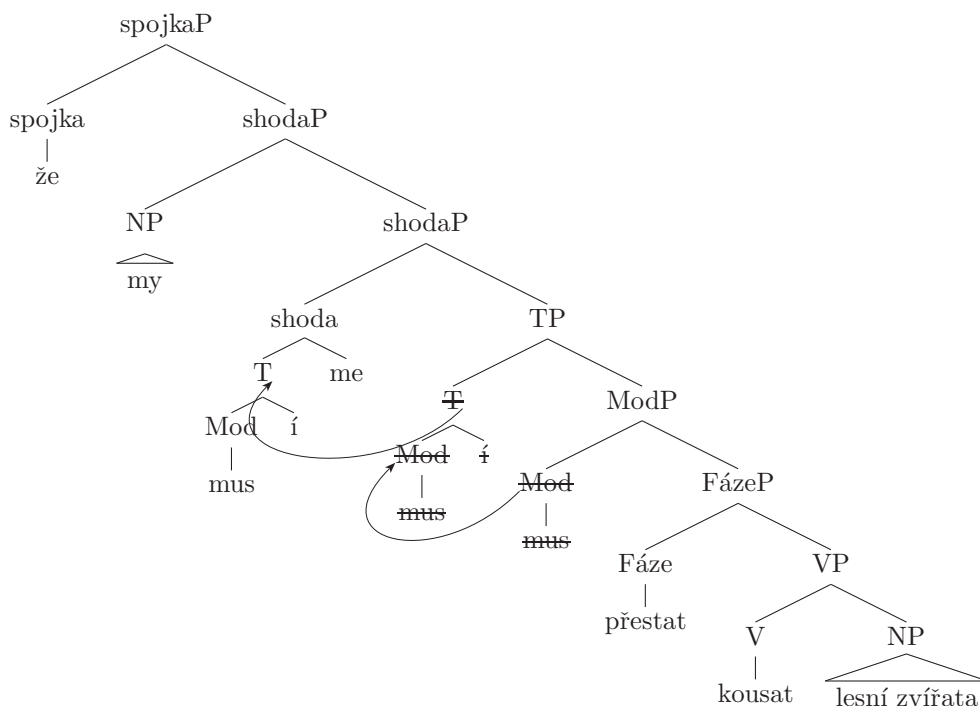
(5)

(6) Zachycuje hierarchii sloves relevantní pro

- a. lineární seřazení
- b. otázky
- c. shodu
- d. negaci

(7)

1.1 Nadstavba

(8) adverbia

- a. **Naštěstí** bude Karel **zítra** muset **okamžitě** přestat **úmyslně** vyrušovat.
- b. seřazení podle toho, co modifikují: propozici z pohledu mluvčího > čas > fázi > děj

(9) dekompozice: pokud je přítomný kmen syntaktická hlava, co je minulý kmen a ostatní afixy?

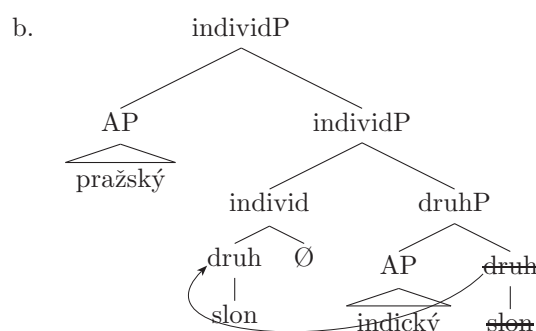
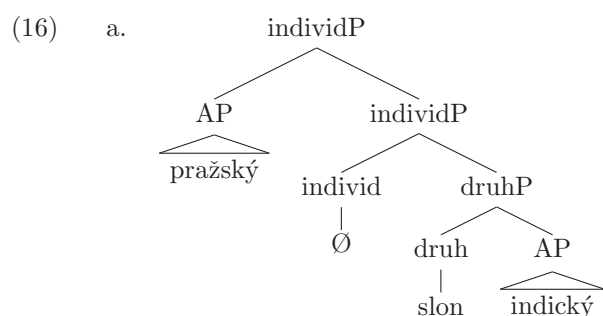
(10) Subjekt a jeho vztah k ději (ve stromě je subjekt připojen někde nahoře, ale interpretován je jako agens děje: subjekt je původně přidán ve VP, a posunuje se. Tento posun vede k rozděleným frázím)

- a. Studenti dnes musí všichni pracovat, aby přežili

2 NP

- (11) Některá adjektiva před jménem, některá za jménem
 a. bříza nízká
 b. nízká bříza
 c. líska nejvyšší
 d. nejvyšší líska
- (12) nejsou v komplementární distribuci
 a. poměrně vysoká bříza nízká
 b. ta nejmenší líska nejvyšší
- (13) postnominální adjektiva jsou nepredikativní, př. *liška obecná*
 a. *Tahle liška je obecná
 b. Tohle je liška obecná
- (14) adjektiva původu
 a. čínský výrobek (= z Číny)
 b. čínský student (= z Číny)
 c. šerík čínský (= z Číny, ale co?)
- (15) a. ??Tenhle výrobek je z Číny, ale není to Čínský výrobek
 b. Tenhle šerík je z Číny, ale není to šerík čínský

- Postnominální adjektiva modifikují druh
- Prenominální adjektiva modifikují individuuum

- (17) individuační sufixy
 a. kapraď — kprad-ina
 b. křoví — křovina
 c. blbý — blb-ina
 d. smetí — smít-k-o
- (18) deminutiva: sufixy s významem 'malý'
 a. kůň — kon-ík
 b. okno — okýnko
- (19) sufix poměrně přesně kopíruje odstíny 'malosti'
 a. malej úředník (bezvýznamnej)
 b. učitel'ek (bezvýznamnej)

- (21) dva druhy deminutiv: druh vs. individuuum

- (22) kůň — koník
 a. druh: (mořský) koník
 b. individuum: malý kůň
- (23) mláďata
 a. husa — hous-e
 b. slon — slůn-ě
 c. lama — lam-ě
 d. koza — kůzl-e
 e. vydra — vydř-e
 f. orel — orl-e
- (24) Existuje restrikce na seřazení: jméno–mládě–deminutivum
 a. slon — slůně – slůň-át-ko
 b. slon – sloník –??slon-íč-e
 c. koč-ka – kot-ě
 d. hřeb-ec – hříb-ě
- (25) Někdy toto omezení neplatí
 a. orl-ík — orl-íč-e (mládě orlíka, zvláštní druh ptáka)

- mláděcí sufix odvozuje mláďata od určitého druhu, nikdu od individua

